

САМО НА 1 АПРИЛ ЛИ
ИЗЛЪГАХТЕ?

Курдж

Списание за социални права и интеграция • Година XXVI • Брой 4 • април • 2017 г. • Цена 0.50 лв

С НАСТРОЕНИЕТО
НА МАРТЕНСКИТЕ
ПРАЗНИЦИ...

... И В ОЧАКВАНЕ НА ВЕЛИКДЕН

Акцент

30 27

АЕМА - ОБУЧЕНИЕТО ЗА ВЪЗРАСТНИ - ДОСТЪПНО ЗА ВСИЧКИ

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

4 - 15

ДОПИСКИ от Долна баня, Враца, Самоков, Разград, Търговище,
Кубрат, Пловдив, Хитрино, Поморие, Велико Търново, Балчик,
Батак, Созопол, Първомай

Партньорски инициативи

16- 19

СПРАВОЧНИК

20- 21

В ИМЕТО НА ЧОВЕКА

22 - 33

АРТ СЕДЯНКА

34 - 38

Забавно

39

Паметта на България

40

Лазаровден,
Цветница,
Въскресение
Христово - най-
светлите празници
- да са ни честити!

АЕМА – ОБУЧЕНИЕТО ЗА ВЪЗРАСТНИ – ДОСТЪПНО ЗА ВСИЧКИ

Проект № 539246-LLP-1-2013-1-ATGRUNDTVIG-GNW (2014 - 2016 г.)

Татяна ВЕЛИЧКОВА

Проектът АЕМА, в който участват 12 организации от 11 европейски страни, цели да разработи мрежа и качествена рамка за достъпността на обучението за възрастни и хора с увреждания. Мрежата, съфинансирана от програмата Грюндвиг на Европейската комисия, ще достигне до хората с увреждания, до експерти в сферата на достъпността, до организации на хора с увреждания, правителствени организации, финансиращи организации и доставчици на обучение за възрастни (ДОВ), с цел повишаване на достъпността, прозрачността и качеството на обучението за възрастни в Европа. Благодарение на АЕМА ще се опровергае широко разпространеното схващане, че не всеки има равен достъп до обучение за възрастни.

Разработена е **Матрица на постиженията – АЕМА**, която следва да се използва:

- като средство за подобряване на практиките, относно достъпността на обучението за възрастни в организациите доставчици;

Обучението за възрастни - достъпно за всички

Искате ли да бъдете част от мрежата АЕМА?
info@aemaneu.eu

Партньори

www.facebook.com/aemaneu
@AEMANET
www.linkedin.com/groups/Adult-Education-Made-Accessible-4101817

Този проект е финансиран от Европейската комисия. Това публично изказване е само изказването на автора и Комисията не може да бъде отговорна за каквото и да е употреба на информацията, съдържаща се в нея.

не всеки има равен достъп до обучение за възрастни
ние се стремим да променим то!

www.aemaneu.eu

- като помощно средство за планиране развитието на ключови области в съответната

Продължава на стр. 27 ►

С НАСТРОЕНИЕТО НА МАРТЕНСКИТЕ ПРАЗНИЦИ

Любомир КУЗЕВ

ДОЛА БАНЯ

В навечерието на един от най-българските празници -1 март, денят в който всички рано сутрин се закичваме с бяло-червена мартеница, членовете на Сдружението на хората с увреждания «Венетица» в Долна баня се събраха в своя клуб, за да отбележат предстоящите хубави празници.

Председателката инж. Светла Стоименова поздрави всички присъстващи с предстоящите празници - Баба Марта, 3 март - Националният празник на България и 139 години от Освобождението на страната ни от турско робство и разбира се - чудесният празник на жената 8 март, който долнобанските инвалиди честваха отново заедно.

Стихове за Баба Марта и мартениците прочете поетесата Лиляна Иванчева, а заедно с майсторката Мария Торошанова двете бяха подредили отново красив празничен кът в своя клуб.

Дневната седянка продължи с постна трапеза и почерпка с домашна ракия и вино. ■

ВРАЦА

Галина ГАНОВА

В първия от поредицата мартенски празници, членовете на ООИ към СИБ във Враца посрещнаха скъпи гости – малчуганите на 2-жа Йорданова от ЦДГ „Щастливо детство“ озариха с непринудените си детски усмивки Посетителския център за хората с увреждания. Те посрещнаха Баба Марта, облечени в пъстри национални носии и изпълниха клуба с весели песни и танци. Усърдието им бе възнаградено със сърдечни аплодисменти и мартенич- ►

ки, саморъчно направени от благородната Тошка Влагова. Освен за хляпчетата, тя бе изработила за здраве и късмет мартенски символ за всеки присъстващ. Празникът завърши с кратка почерпка за малки и големи.

Инициатор на дългоочакваното събитие бе председателят на организацията Жасмина Баръмова.

Както всяка година, празникът на жената 8 март бе отбелязан с подобаваща трапеза от членовете на ООИ към СИБ във Враца. Тържеството се състоя в голям местен ресторант, който се оказа тесен да побере всички желаещи да се повеселят. По повод празника УС на организацията гласува средства, с които бяха закупени цветове за присъстващите дами и символични подаръчета за томбола – приятна изненада за всички. След вкусната храна и домашно вино, веселието прерасна в шумна забава, хора и танци, далеч от ежедневиите болести и проблеми...

САМОКОВ

За кой ли път членовете на клуба на СИБ се събрахме да отпразнуваме Международния ден на жената 8-ми март. Предварително беше определено заведението, менюто и всички желаещи да участват в тържеството побързаха да се запишат. Макар и вече далеч от трудовите ангажменти, желанието за празнуване на този типично женски празник, остава в сърцата на жените. Не бяха малко и мъжете, които се включиха

София СОТИРОВА

в тържеството. Забелязва се с годините промяната в отношението на мъжката половина към жената. Определено положителна, въпреки че има още много какво да се желае - и в трудовата дейност, и в семейните взаимоотношения, с една дума – навсякъде.

И така, определеният ден идва. С усмивки на лице, премени, влизаме в подреденото за тържеството заведение. С кратко встъпително слово на Радка Хад-

жилазова за празника 8-ми март и поздравление от ръководството, тържеството започва. Постепенно настроението се покачва. Не закъсняват и изпълненията на певческа група „Еделвайс“ към клуба на СИБ. Под

САМОКОВ
съпровода на акордеона, известният в цял Самоков маестро Борис Стрински, връща спомените

ни от младостта. Какво по-хубаво от това. Една след друга се леят различни песни. Правим

си снимки за спомен...

Това е традиция в живота на клуба. Тръгваме си, окрилени, ободрени и с надежда в душите. ■

РАЗГРАД

8 март събра хората на ОО на СИБ - Разград на тържество, за да засвидетелстват уважение към жената и майката. Председателката на организацията Иванка Петкова поздрави гостите и им напомни, че жената заслужава цвете не само на 8 март, а и да носиш името «жена» е голяма гордост.

Специални гости на празника бяха Надежда Радославова - председател на ОбС Разград и Росица Бончева - Началник отдел «Социални дейности»

Елена ЕНЕВА

при Община Разград.

Поздрав към дамите поднесоха възпитаниците на Детска танцова школа «Гладиатори», а певицата Нина Богданова от Капанския ансамбъл се погрижи за доброто настроение на всички. ■

ТЪРГОВИЩЕ**Екатерина ХРИСТОВА**

Международният ден на жената – 8 март накара много дами да забравят за ежедневните си проблеми и тревоги и да се усмихват повече. В този слънчев ден в различни учреждения и институции дамите бяха организирали своеобразни тържества за празника.

Така бе и в Клуба СИБ. Тук най-активните дами и няколко уважителни господа се бяха събрали, за да се поздравят, да си пожелаят повече

здраве и разбиране от страна както на съгражданите, така и на местните и държавни институции. Специален гост на тържеството бе председателят на Общинския съвет на пенсионерите в Търговище Веселка Бахнева. Тя пое ангажимент да подпомага работата на организацията и да съдейства за решаване на проблемите на членовете на СИБ в Търговишко, според своите възможности и компетенции. И пожела на присъстващите здраве и силен дух за преодоляване на препятствията по пътя им.

С музикален поздрав се включиха възпитаниците на вокалния педагог Росица Милкова от Второ СУ „Проф. Никола Маринов“ в областния град, които изпълниха няколко обичани народни песни и спомогнаха за по-доброто настроение на домакините.

С музикален поздрав се включиха възпитаниците на вокалния педагог Росица Милкова от Второ СУ „Проф. Никола Маринов“ в областния град, които изпълниха няколко обичани народни песни и спомогнаха за по-доброто настроение на домакините.

На присъстващите в този празничен ден председателят на местната структура на СИБ Ваня Караиванова пожела здраве, късмет и щастливи емоции. За медиите тя съобщи, че в организацията членуват повече от сто души, но много от тях живеят в селата на общината и трудно се придвижват до града, други пък са налегнати от тежки болести след продължителната зима. Затова и едва 20-ина от по-здравите и подвижните се събраха по повод честването на Осми март в Клуба. ■

Светломир КИРОВ**КУБРАТ**

По традиция членове на клуба на инвалидите в Кубрат отбелязаха Деня на самодееца – 1 март. Сред тях бяха и певиците от вокалната група «Здравец» към

клуба. Гост на тържеството бе председателят на Регионалната организация на хората с увреждания в Разград Радослав Няголов. Групата съществува от 12 години ►

КУБРАТ

като от 2007 г. неин ръководител е Гинка Денчева - секретар на читалището в Кубрат. Нейните членове имат многобройни изяви на местно и национално ниво, спечелили са и различни отличия и награди. Сега се готви за нови изяви.

Всички присъстващи бяха закличени с мартеници и кокичета. Кратко поздравително слово произнесе Радослав Няголов.

За доброто настроение на всички се погрижи оркестър «Славяни» към читалището. Имаше много музика, песни и танци.

И отново по традиция, членове на клуба на СИБ от Кубрат организираха осмомартенско тържество. Гост отново бе председателят на Регионалната организация на СИБ - Разград Радослав Няголов, който поздрави жените.

Кичка ГЕОРГИЕВА

И ние отбелязахме 8 март тържествено, в ресторант и с хубава музика. За този дългогодишен празник говори председателката ни Анахид Харутюнян, след това ни приветства и председателката на РО на СИБ – Пловдив Смиляна Запрянова с пожелания за здраве и дълголетие.

Скъп тост ни беше и кметът на район Южен г-н Борислав Инчев. Той също ни поздрави с пожелания за здраве, за повече оптимизъм и радост в живота.

И по традиция се извиха кръшни хора и танци.

ПЛОВДИВ

ХИТРИНО

Група от 20 членове на ОО на СИБ-Хитрино проведе едномеденна екскурзия до Плевен по случай Националния празник на Република България – 3-ти март. В групата бяха включени хоора и от Каменяк, Близнаци и Върбак. Посетени бяха Регионалният исторически музей, представяващ научен и културно-про-

Салим САЛИХ

светен институт с природонаучен и общоисторически отдели и звена - намира се в бивша казарма, построена през 19 век; Мавзоле-

ят-костница на падналите руски и румънски войни при Плевен 1877 г. е в центъра на града и е символ на Плевен - открит през 1907 год. в присъствието на генерал Столетов; Къщата-музей Цар Освободител II - там е посрещнат руският император Александър II на 11 декември 1877 год. – ден след освобождението на града. За около 10 дни в къщата пребивава първият военен губернатор на Плевен – ген. М. Д. Скобелев. Музеят е създаден през 1904 – 1907 год., около къщата е изграден красив парк с изложени бюстове на командири от румънската и руската армии и две батареи от руски оръдия; Мавзолеят-параклис Свети Геор-

ги Победоносец, който е в сърцето на Плевен и е един от символите на града, изграден в памет на войниците, загинали при обсадата на Плевен. В криптата на параклиса, в три саркофага, са положени костите на голяма част от войниците; Посетихме и Панорамата „Плевенска

епопея 1877“, изградена в чест на 100-годишнината от освобождението на Плевен. Посетени бяха също Скобелевият парк с много бойни реликви и паметници от онова време и парк Кайлъка.

По пътя за Плевен и на връщане групата посети и моста, построен от гениалния майстор Кольо Фичето над река Янтра до град Бяла.

Екскурзията зарадва много хората, които в края благодариха на организаторите и превозвача за създадената чудесна организация и приятното пътуване до Плевен и обратно и пожелаха нови дестинации в следващите месеци в България и в чужбина. ■

ПОМОРИЕ

Желязка ДИМИТРОВА

За девета поредна година в ОО на СИБ „Елпида“ - Поморие бе организирана и открита изложба-конкурс на ръчно изработени мартеници в Клуба на СИБ. Гости бяха Виолета Колева – ст. експерт „Образование“, Нели Севастиянова - мл. експерт „Хуманитарни дейности“.

Мартениците бяха изработени саморъчно от членовете на организацията. В конкурса участваха: Жеязка Димитрова, Йорданка Ганчева, Кръстинка Шерлетова, Ани Сариева, Веселина Чанталиева, Димо Касапов, Зафир Самаров, Екатерина Димитрова, Таня Накова, Веселин Ламбов, Евдокия Щерионова, Мария Апостолова. След изложбата имаше малка почерпка. ■

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Величка НАКОВА

Макар и в края на студената зима, членовете на ОО на СИБ - В. Търново - заедно с членове от организациите в Полски Тръмбеш и Горна Оряховица осъществихме така желаната почивка в Банско.

Времето беше с нас и беше слънчево и приятно през целия периодот 13 до 17 февруари. Бяхме посрещнати от персонала много сърдечно, кайто полагаше усилия да ни помага за всички инициативи, които предприемахме, а те не бяха малко.

Сутринта след обилната закуска минаваше в разходки из Банско, посещение на музея Н. Й. Вапцаров, църквата, къщите на Неофит Бозвели, Паисий Хилендарски и други - всеки, където искаше и където му беше интересно. Почерпихме се с вкусното Банско кафе. След като обядвахме, още в първия ден се отправихме

до старинното село Добърско, което се намира в Разложката котловина. Разгледахме един от добре запазените паметници на културата в Добърско - старата църква „Свети Теодор

Тирон и Теодор Стратилат“, построена през 1614 година - трикорабна базилика, наполовина в земята. Църквата е обявена за паметник на културата и е вписана в книгата на ЮНЕСКО. След разходката ни очакваше топъл басейн, джакузи и сауна. Вечерта беше прекрасна, беше „Трифон Зарезан“, собствениците

► ни почерпиха с вино и под звуците на музиката, която нашият опитен диджей Станислав Добрев ни пускаше, имаше много хора, танци и накрая завършихме с песни. С това темпо продължихме и през следващите дни.

Посетихме Рупите, Мелник и Роженския манастир. На връщане се отбихме и в красивия Сандански. Разходихме се из града, пихме кафе. Прибрахме се обратно в Банско доволни и изморени, но не толкова, че вечерта да не продължим да се веселим на чашка мелнишко вино.

О р г а н и з и р а н о посетихме и

Бъндеришка поляна, която е ски център с лифт-станция към ски-пистите в Пирин планина – над Банско с надморска височина 1606 метра. А вечерта, уморени и пълни с емоции, се стоплихме в

басейна и ... пак на веселба.

Сутринта потеглихме към Рилския манастир. Разгледахме го, купихме си сувенири, запалихме свещички за здраве, направихме си снимки за спомен и потеглихме за родния Търновград.

Само няколко дни след зимната разходка 75 души от нашата организация отпразнувахме

отново „Трифон Зарезан“ с много поздравления и песни, и после - 8-ми март. Получихме поздравителни адреси и подаръци от различни институции и политически партии. ■

Илияна ДИМИТРОВА

На 11 март в ресторант „Лотос“ бе проведена пролетна среща на Дружеството на СИБ в Балчик с председател Деспина Маринова. На срещата присъстваха представители на организацията от Добрич и от Шабла. Домакините от Балчик бяха подготвили „за добре дошли“ вкусна погача с шарена сол и ръчно изплетена мартеница за всеки гост.

БАЛЧИК

Официални гости на приятелската среща бяха: председателят на Регионалната организация на СИБ в Добрич Ивайло Митев, координаторът за област Добрич Надежда Димитрова и представител на КРК Тинка Тодорова.

Групата от Шабла бе оглавявана от своя председател Слави Славов. Бяха разменени подаръци, символизиращи ►

БАЛЧИК

пролетта и неугасващата сила на Слънцето, изготвени собственоръчно от членовете на организацията. Ивайло Митев връчи на Деспина Маринова огромна мартеница, сътворена от една от най-възрастните участнички в срещата г-жа Иванка Тонева, която от пра висърдечни поздрави към всички за здраве и благополучие, а на жените – специално написани прочувствени стихове.

Деспина Маринова, която е представила организацията от Балчик на 8-я конгрес на СИБ, проведен от 7 до 9 декември 2016 година, въведе накратко присъстващите в духа на конгресните решения. СИБ е национално представителна неправителствена организация, която има организации в 169 общини в страната. Акцент в неговата работа е сътрудничеството с местните

органи за управление, с цел подобряване на публичните услуги за инвалидите. В приветствените си думи към гости и балчиклии тя призова всички към борбеност за постигане на онези мечти, в които се чува гласът на разума и сърцето, както вещае всевиждащото Слънце в 2017 година.

С топли думи към присъстващите се обърна и г-жа

Иванка Бързакова – общински съветник, член на Бюрото на социалистическата партия. Тя предаде на председателя на организацията в Балчик и плик със сумата от сто лева за общи събития.

И така, както се полага на весел пролетен празник, се извиха кръшни добруджански хора, които вляха огън в кръвта и заличиха мисълта за болките в ставите и трудно подвижните нозе.

На празник, като на празник!
С веселие и настроение!

София ПИЦРОНЕВА**БАТАК**

Още неотшумяла еуфорията от юбилея в нашата организация, зачакахме с нетърпение мартенските празници. Получихме покана от Историческия музей в Батак да посетим работилницата на баба Марта, която се ръководи от

г-жа Иванка Станкова - музеен педагог. Приехме тяхната покана, защото те са наши партньори и ни подкрепят в много от нашите мероприятия. И с помощта на г-жа Станкова изработихме много красиви мартеници. В тази работилница участваха и ученици от у-ще „Отец Паисий“ и всички мартеници бяха подарени на 1-ви март на посетители в музея.

Баба Марта пристигна и в нашия клуб заедно с деца от ОДЗ „Катя Ванчева“ - те ни поздравиха, а най-голямата изненада беше изработеното от тях пано с баба Марта. А ние подарихме мартенички на всяко дете и техните ръководителки.

Организацията ни присъства и на програмата на ученици с

ръководител г-жа Домусчиева, която ръководи кръжок за Млад краевед. Видяхме, че децата на Батак пазят традициите ни. Отбелязахме и най-големия за всички българи ден - 3 март.

Хората от нашата фолклорна

група са членове и на читалище „4-ти май Батак“, затова заедно с останалите дейци отбелязахме деня на самодееца, за който ни

поздрави секретарят на читалището г-жа Боянка Пенчева. Вечерта продължи с много танци и веселие.

На 5 март наши гости бяха приятелите ни от ОО на СИБ - Разград с председател Иванка Петкова. Заедно посетихме забележителностите в града ни и после бяхме в нашия клуб. Нашите приятели ни поканиха да вземем участие във фестивала, който предстои в Разград през юни. Отпраз-

нувахме и 8-ми март - получихме много цветя, а поздравленията бяха от различни краища на страната. Лично г-н Кирил Анов, пред-

БАТАК

седател на РО на СИБ - Пазарджик и член на УС на СИБ, пожела на всички жени от ОО "Здравец" много здраве и да бъдат все така упорити в живота.

В очакване сме на най хубавите

пролетни и Великденски празници, затова чрез списание Кураж искаме да поздравим всички членове на СИБ, като им пожелаваме много здраве лично и семейно щастие и усмивките им никога да не слизат от лицата им! ■

Сийка РУПОВА

СОЗОПОЛ

На осми март ние, жените от ОО на СИБ Созопол, отпразнувахме този красив празник, денят на жената, с убеждението, че нашият дух стои над всички предели.

Но си имаме и болка - че си нямаме клубна база като всички останали неправителствени структури в града, за да отбелязваме празниците, да си кажем топла дума. Но имаме надежда, че един ден този въпрос ще бъде решен.

А за празника бяхме в ресторант «Лотос». Изпълнихме залата с много настроение и бодър дух. Председателят на дружеството Пенка Хадилева поздрави всички жени и им пожела да се радват всеки ден от живота, да посрещат трудностите силни и по-уверени. И подари на всеки по един скромен подарък, за да си спомняме за този 8-ми март.

А за добрата организация на празника отново се беше погрижила тя. Забавлявахме се, пяхме, танцувахме и бяхме щастливи, че отново сме заедно. Аз поздравих жените със стихотворение и забелязах в очите им сълзи от радост и умиление. С изненадваща енергия за хора, наречени инвалиди, се забавлявахме, за да забравим болката и да видим радостта и желанието за един нормален живот, независимо, че постоянно носим лекарства в джоба си, или сме в инвалидна количка, или приковани на легло... Но ние сме част от това общество и заслужаваме уважение и достойнство, с които да посрещаме трудностите, за да направим живота си пълноценен.

Разделихме се с приповдигнато настроение и си пожелахме нови срещи. И нека пролетта и настъпващите светли християнски празници да озарят сърцата ни и да изпълнят с вяра и надежда дните ни!

А преди този празник ние се включихме и в честванията по случай Националния празник - 3 март. Поднесохме и цветя на паметната арка и се поклонихме пред героизма на хилядите знайни и незнайни герои. ■

ПЪРВОМАЙ

На 20 март 2017г. ОО на СИБ в гр. Първомай проведе своето годишно отчетно събрание. Доклад за дейността на УС прочете председателя Златка Кирева, а Нели Атанасова докладва за дейността на КРК. След изчерпване на дневния ред присъстващите посрещнаха Първа пролет. Музиката и транспорта бяха осигурени от кмета на община - гр. Първомай г-н Ангел Папазов. Всички сърдечно го поздравяваме и му благодарим! ■

**МЕБЕЛ ГРУП — КЛЪСТЕР ОТКРИВА НОВ ЦЕХ ЗА ПРОИЗВОДСТВО
НА МЕБЕЛИ И НАБИРА РАБОТНИЦИ И СПЕЦИАЛИСТИ
ОТ СЛЕДНИТЕ ПРОФЕСИИ И СПЕЦИАЛНОСТИ:**

- 1.ПРОЕКТАНТИ – вътрешен дизайн и мебели-„3 D“ФОРМАТ Образование Магистър или бакалавър;
- 2.ТАПИЦЕРИ - Образование – основно и по-високо;
- 3.ОПЕРАТОР НА МАШИНИ В ДЪРВООБРАБОТВАНЕТО - Образование - основно и по-високо;
- 4.МЕБЕЛИСТ- МОНТАЖНИК - Обр. - основно и по-високо;
- 5.СКЛАДОВО СТОПАНСТВО - Обр. - средно и по-високо, свидетелство за съдимост, компютърна грамотност;
- 6.ШОФЬОР – ДОСТАВЧИК - свидетелство за съдимост, шофьорска книжка категория С;
- 7.ОБЩ РАБОТНИК - Обр. - грамотен, основно и по-високо

**МЕБЕЛ ГРУП КЛЪСТЕР ИМА ЦЕНТРОВЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБУЧЕНИЕ, В ТЯХ МОЖЕТЕ ДА ПРИДОБИЕТЕ ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ИЛИ ДА ПОВИШИТЕ СВОЯТА !**

Предимство имат квалифицираните кадри!

ЗА КОНТАКТ : gsm: 0879 414101 и 0879 414107

В. СТЕФАНОВА П. КАРАИВАНОВ

И ЕДИН СПОМЕН...

БАЛОНИ И ВДИГНАТИ РЪЦЕ ПРИЗОВАХА ЗА ВНИМАНИЕ КЪМ ХОРАТА С РЕДКИ БОЛЕСТИ

Виолета АТАНАСОВА

Според данни на Националния алианс на хора с редки болести, проблемът засяга около 60 млн. души в световен мащаб, половината от които са в Европа. По международните стандарти за рядко заболяване се приема това, когато в една страна от него е засегнат по-малко от един човек на 2 хиляди души. Сред тези над 300 болести са муковисцидоза, акромегалия, болестта на Уилсон, хемофилия... Главните трудности за болелите, както и за близките им, които често са носители на заболяването, без обаче реално да са засегнати от него, са свързани с липсата на лечение и особено - с твърде трудното преминаване през дебрите на здравната система. Тя нерядко иска «майка си и баща си» от болни хора, които, например, трябва да влязат в нея с пръстов отпечатък, какъвто техните пръсти нямат... Понякога за диагностицирането на едно рядко заболяване могат да минат цели 30 години и животът на пациента да си премине така, в безизходно лутане. В други случаи болестта се развива скоротечно, без медицината изобщо да е имала време да постави диагнозата, камо ли да предложи лечение.

В последния ден на месец февруари по целия свят се провеждаха инициативи за съпричастност към хората с редки заболявания и за привличане на вниманието на обществото и институциите към тях. Тази година Световният ден на хората с редки болести премина под мотото „Научният подход дава безгранични възможности“, чиято цел е да бъдат стимулирани изследванията и индивидуалното третиране на всеки пациент. Според световните здравни стандарти това означава т. нар. персонализирана медицина и сериозни инвестиции в научни изследвания, независимо колко малък е броят на хората, за чието лечение могат да се приложат резултатите.

В Кюстендил за поредна година този ден на солидарност беше отбелязан със съдействието на ОО на СИБ и на доброволци към Националния алианс за хора с редки болести, чийто представител за нашия

► град е Надя Терзийска. Заедно с Евгения Кръстева от София и кюстендилките Станислава Везенкова и Лили Христова направиха своеобразен информационен кът пред Общината и заедно с членове на СИБ и на председателката на СИБ в Кюстендил Валентина Симеонова точно в 13 ч. пуснаха над площада десетки балони с логото на кампанията.

...Имах преди години един ученик в Трето основно училище – Георги. Беше българин и живееше с майка си в квартал „Изток“. Имаше хемофилия и беше наясно с положението си. Четеше много, беше изключително интелигентен, явяваше се на изпити като частен ученик и ги вземаше с отличен не поради учителско съчувствие. Бях

съвсем млада, още не знаех случая му и когато се яви при мен за изпита по литература, бях се настроила снизходително, като към болно дете, което трябва формално да избути. Той ме шашна със знанията си и с дълбочината им, с отговорността си към училището, което не можеше да посещава, със себеуважението си. Мисля, че се обикнахме от първата ни среща. Отиде си юноша. Знаеше, че така ще стане. Отдавна не се бях сещала за Жорко. В този ден си спомних. Спомних си с болезнена обич в сърцето и с надеждата, че такива дни няма да имат смисъл само на кампании... ■

ПОЛЕЗНИ ИДЕИ НА СДРУЖЕНИЕ «ДИАБЕТ - КУБРАТ»

Светломир КИРОВ

Сдружение «Диабет - Кубрат» с председател Христо Антонов осъществи нови инициативи в началото на месец март през тази година. Доброволците Ваня Михова, Наджие Османова, Анюшка Антонова и Марияна Пеева посетиха пенсионерския клуб в кубратското село Мъдрево. Там те направиха скрининг за нивата на кръвната захар, измериха холестерола и кръвното налягане на всички желаещи.

Пред членове на сдружението в Кубрат бе изнесена лекция на тема: «Предизвикателството да живееш с диабет». Автор е сър Майкъл Хърст ►

► ПОЛЕЗНИ ИДЕИ ...

- президент на Международната диабетна федерация, а лекцията бе изнесена от Таня Ангелова - представител на «Балмед» ЕООД - София. След това бе проведена викторина с награди, като най-голямата - Глюкомер «Он Кал» - спечели Теодора Няголова. ■

СЪРНИЦА СПЕЧЕЛИ ПРОЕКТ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

ОбщинаСърницаекласирана на 21 място по процедура „Активно включване“ с брой точки 86.5 от максимум 100 възможни. Подадените проектни предложения са 235, от които само 63 са одобрени за финансиране. Предстои подписване на договор за безвъзмездна финансова помощ между община Сърница и Министерство на труда и социалната политика. Проектът на община Сърница „Иновативни услуги за активно включване в община Сърница“ е на стойност 391 100 лв, съобщил кметът на най-младата община Неби Бозов. Продължителността на проекта ще бъде 16 месеца. Проектът ще предостави интегрирани услуги за деца, включително и с увреждания, възрастни хора, зависими от грижи, пълнолетни лица с увреждания и техните семейства, като ще съчетае комплексни действия в посока осигуряване на интегрирани междусекторни услуги. В новосъздадения иновативен „Център за предоставяне на иновативни услуги за активно включване в община Сърница“, назначен и обучен за целта персонал ще реализира интегрирани подходи за мотивиране и насърчаване участието на пазара на труда на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства – деца, включително и с увреждания, възрастни хора, зависими от грижи, пълнолетни лица с увреждания в зависимост от техните конкретни нужди. Центърът ще разполага с оборудвана зала за рехабилитация и зала за провеждане на консултации, обучения, психологическа или друг вид подкрепа, в зависимост от индивидуалните нужди на лицата от целевата група. Чрез реализиране на дейностите по проекта ще се подобри достъпът до здравеопазване чрез иновативни услуги в общността и в домашна среда, според индивидуалните потребности на човека с увреждане и в същото време ще се осигури заетост на безработни лица в трудоспособна възраст на територията на общината. (Н.Б.) ■

Ръководителката на Медицинския център в Септември покани инвалидите на среща

Нена БИВОЛАРСКА

Делова среща с членове на Клуба на СИБ в община Септември организира новото ръководство на „Медицински център Септември – 1“. Хората посрещнаха радушно управителя на Центъра д-р Мая Влайкова и секретаря на общината Нина Вардина. Беше обсъдено здравното обслужване на жителите на общината с акцент – хората с увреждания, възрастните и тежко

болните. Д-р Влайкова представи новите възможности, които предоставя здравното заведение и изрази желание срещите с жители в общината да станат регулярни, поне по веднъж на месец. Идеята е да се търси пряк контакт с хората, за да се очертаят по-видимо слабите места в медицинското обслужване и да се разработи действаща стратегия за по-добро здравно обслужване.

Серия въпроси и препоръки тръгнаха от залата, като едно от най-сериозните оплаквания беше за затруднения достъп до лекарските кабинети. Според председателя на клуба на СИБ Гена Гочева необходимо е да се осигури по-удобен подход към кабинетите, включително и чрез изграждането на асансьор. Секретарят на общината Нина Вардина пое ангажимент за осигуряването на по-добър достъп. Нещо повече, предстои дарената на общината преди години линейка да се предостави за ползване от Медицинския център, което значително ще подобри обслужването, особено на спешните случаи.

Както се очакваше в дискусиата се обсъди и въпросът за липсата на работещ рентгенов апарат. „Ще помогнем, макар и с малките си възможности - каза г-жа Гочева. - Много сме доволни от срещата с д-р Влайкова и г-жа Вардина. Ще се радваме на нови разговори и пожелаваме успех на д-р Влайкова“, сподели по-късно г-жа Гочева.

Ръководството на Медицинския център е готово да започне медицинско обслужване на хронично болни и инвалиди по домовете, като се включи и лечебна физкултура и рехабилитация по заявки от хората и със записване. Скоро Центърът ще приеме нови специалисти и ще осигури процедури по лазерна терапия, луга, гуна терапия и др. неинвазивни методи на профилактика и лечение. „Медицински център Септември – 1“ е единственото здравно заведение в общината, която е с 14 населени места и над 27 600 жители. А в клуба на СИБ в Септември членуват 120 човека, като над 60 % от тях са тежко болни и инвалидизирани. ■

СТАРТИРА МАЩАБНА КАМПАНИЯ ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ НА ГЛАУКОМА

**БЛИЗО 80 000 БЪЛГАРИ ЖИВЕЯТ С БОЛЕСТТА,
ОЩЕ ТОЛКОВА НЕ ЗНАЯТ, ЧЕ Я ИМАТ**

Мащабна кампания за ранно откриване на глаукома и предотвратяване на слепотата започва у нас. Стартът ѝ бе обявен от Сдружение „Пациентска организация „Глаукома“ и офталмологичната общност в началото на Световната седмица за борба с глаукомата. Тя се отбелязва всяка година през март, а през 2017 г. - от 12 до 18 март.

За разлика от предходни години, когато за глаукома се говореше само през тази седмица, сега в цялата страна се провежда мащабен безплатен скрининг за ранно откриване на заболяването, който ще продължи до м. октомври. Глаукомата е сред водещите причини за необратима слепота. Загубеното зрение не може да се върне, затова колкото по-рано се открие тя, толкова по-голям е шансът за съхранение на зрението. Наричат глаукомата „тихият крадец на зрение“, защото тя протича без симптоми и се открива едва, когато зрението бъде загубено.

На 14 март 2017 г. в София бе проведена експертна среща по въпросите на глаукомата, която за първи път представи обобщени данни за социално-икономическия ефект на това заболяване върху обществото. В срещата участваха проф. д-р Ива Петкова, национален консултант по очни болести, проф. д-р Лъчезар Войнов, национален консултант по очни болести, проф. д-р Мариета Конарева-Костянева, председател на УС на Българско глаукомно дружество, проф. Генка Петрова, ръководител на Катедрата по социална фармация и фармаикономика на Фармацевтичния факултет и Георги Димитров, председател на Сдружение „Пациентска организация „Глаукома“.

Мерките, набелязани за ранно откриване и качествен живот на вече диагностицираните пациенти са: редовен скрининг, покриване от Здравната каса на образни изследвания за глаукома, цялостна реимбурсация на антиглаукомните медикаменти. Сега касата покрива до 50% от тези препарати, което е недостатъчно, като се има предвид, че очните заболявания водят до най-високия процент инвалидизация, а оттам – и до увеличение на разходите за инвалидни пенсии, придружители и др.

По данни на НЗОК диспансеризираниите болни с глаукома в България са 78 487 души. Две трети от тях са жени, а близо 64 000 души са над 60-годишна възраст. Всяка година новооткри-

- тите случаи са около 7500, което е много по-малко от реалната заболеваемост. По данни на СЗО, между 2 и 4% от хората в света страдат от глаукома. Диспансеризираниите болни с глаукома у нас са около 1% от населението, което означава, че още близо 80 000 души не знаят, че имат глаукома и са застрашени от необратима слепота.

Има региони, където откритата заболеваемост е под 1%. Това означава, че огромен брой от жителите на тези населени места трябва да бъдат насочени към скрининг. Сред регионите с нисък процент на откриваемост на заболяването са: Благоевград, Враца, Добрич, Кърджали, София област, Търговище, Смолян, Шумен и др.

До края на м. октомври т.г. в цялата страна ще се проведат безплатни прегледи за глаукома на рискови пациенти. Телефонът за информация и записване е 070010126 (на цената на един градски разговор, според тарифния план за мобилни мрежи). ■

Юлия Андреева, тел. 0889809911

ИМОТИТЕ И ВЕЩЕТЕ – ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, които не са необходими за нуждите на общината или на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка, могат да се предоставят безвъзмездно на други юридически лица на бюджетна издръжка или на техните териториални структури (Виж чл. 12, ал. 3 на Закона за общинската собственост – ДВ изм. бр. 101 от 2004 г.) Редът за предоставяне за безвъзмездно управление на имоти и вещи – общинска собственост, се определя от общинския съвет с Наредба по чл. 8, ал. 2 на Закона. Свободните нежилни имоти, които не са необходими за нуждите на общината или на юридически лица и звена на общинска бюджетна издръжка, могат да се предоставят безвъзмездно за управление на други юридически лица на бюджетна издръжка или на техните териториални структури. Свободни нежилни имоти – частна собственост, които не са необходими за нуждите на органите на общината или на юридически лица на издръжка на общинския бюджет, могат да се отдават под наем на трети лица.

С решение на общинския съвет тези имоти могат да се отдават под наем без търг или конкурс за здравни, образователни и социални дейности за задоволяване на съответните нужди на населението, както и на юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза. Поддържането и ремонтите на имотите и вещите – общинска собственост, отдадени под наем или предоставени за ползване, се извършва от наемателите и ползвателите им, като необходимите средства се предвиждат ежегодно в бюджетите им. С договор може да се уговори основните ремонти да се извършват за сметка на наемателите и ползвателите. При възникване на належаща общинска нужда наемателите на помещения са длъжни да ги освободят в срок от три месеца от връчване на съобщението за освобождаване. ■

ТЕ ЗАСЛУЖАВАТ НАШАТА ЛЮБОВ И УВАЖЕНИЕ

Те са едни от нас и нека им покажем, че не са забравени. Такова внимание оказахме на приятелите ни по съдба от Дома за физически увреждания в Габрово. Много от тях са достойни хора, дали своя принос в икономиката на държавата ни, затова са с различни заболявания и имат нужда от грижите на цялото ни общество.

Ето и ние от Сдружението на хората с увреждания в града посетихме Дома по случай 1-ви март и поднесохме ръчно изработени мартенички и топли терлици, изплетени от 78-годишната Донка Пенева специално за потребителите. Много ни се зарадваха, когато организаторките Спаска Спасова и Надя Кръстева им ги подариха с усмивка и благопожелание да са здрави и да ги крепи духът, за да преодоляват болезните си.

Тук дойдоха и дамите от БЧК с ръководител Стефан

► Стойчев, моята съученичка Ганка Шиварова от ЖБД „Майчина грижа“, от „Сдружение за онкоболни и приятели“, водени от г-жа Дучева. Всички бяха донесли красиви мартеници и богата почерпка за болните хора. Не ги забрави и славят на Габрово Цанка Иванова.

Нейното трио „Пей сърце“ изнесе богата програма с весели пролетни песни. Тя и Спаска поведоха правото хоро. И ето я празничната атмосфера, за която жадуваха домакуващите.

Директорката на Дома Полина Ста-

нева благодари сърдечно за указаното внимание към хората от нейната институция, за подаръците и появените усмивки по лицата на присъстващите. Свеж пролетен полъх се почувства в салона и вярата, че не са забравени стопли сърцата на тези измъчени хора. ■

Текст и снимки:
Цанка ОДАЖИЙСКА

ВТОРИ ДОМ ЗА СТАРИТЕ ХОРА

Управителката на Дневния център за стари хора в Габрово Светла Колева ми е отколешна приятелка и зная, че със своята упоритост и настойчивост

Маргарита Гичева обслужва с усмивка всички. Спаначената супа и пилешко с ориз беше от Вкусно по-Вкусно. Опитах ястията лично, защото приятелката ми Лалка

направи много за обновяването на центъра, дейността му да задоволява желанията и нуждите на потребителите, храната и медицинските грижи и просвета да бъдат на нужното ниво, провежданата гимнастика и уредите за физиотерапия да спомагат за заздравяване на болните от ортопедични заболявания.

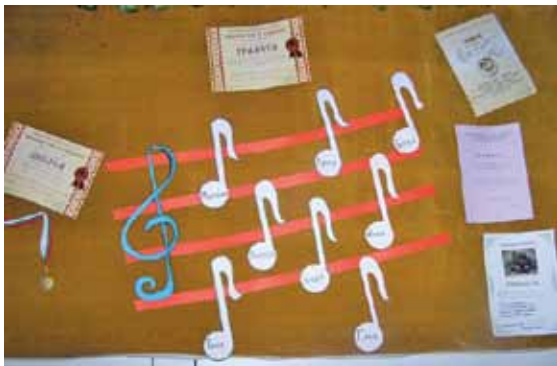
Обед е вече и хората са насядали по масите. Медицинската сестра

Колева ме беше записала като гостенка. Билковият чай, който ни беше поднесен, беше толкова ароматен, че пожелах още една чаша. Някои си полегнаха на меките дивани, други пожелаха да гледат телевизия или да се поразговорят на различни теми. Рагка Маринова се качи на един от уредите да направи раздвижване на краката си, които я боляха.

Погледът ми попадна на таблото, на което бяха поставени ►

► **дипломата и грамотите на ВГ „Незабравка“ към Дневния център с худ. р-л Митко Маринов. На него блестеше и златен медал и диплома от участието на вокалистите в песенния конкурс „Андъка пее и танцува“ в Харичери-Кметовци. Тук получи и званието „Майстори във фолклора“ за 2016 г. Грамоти красят таблото и от празника на пестила в село Борики, от Диабетен център в Световния ген за борба с диабета, от Националния исторически музей и „Песен на сърцето“ и мн.гр. Певиците продължават да репетират ежеседмично, защото ги чакат още много изяви през 2017 г.**

Поговорих си с г-жа Гичева, за да разбера с какво още занимават

редовните си посетители и тя увлекателно ми разказа, че освен гимнастическите упражнения, и звършват манипулации, превръзки, мерят кръвно, провеждат редовно здравни беседи, като канят нужните специалисти. Провежда се и трудова терапия и отговорничката беше пригответила материалите за направа на мартенички. Разполагат и с шевна машина, на която можещите шият много неща, обучавани от Габриела Косева. Грижат се и за голямата си градина, като редовно почистват тревните площи, сажат и цветя. Предните години са ходили с безплатен транспорт на екскурзии, но сега са посетили само „Узана“, защото средствата са им ограничени. Забелязах, че навсякъде е чисто, и в залата, и в сервизните помещения. Така в красива и приятна обстановка общуват старите хора, които чувстват Центъра като втори свой дом. ■

**Текст и снимки
Цанка ОДАЖИЙСКА**

СУПА ЗА ДВАМА ... САМО ЗА 90 СТОТИНКИ!

Олга БЕЛЕВА

Двойна порция супа за 90 стотинки предлага социалната кухня в Клуба на СИБ в Хасково на хора с увреждания и самотни възрастни. Освен това, те могат и да си закупят някои хранителни стоки на преференциални цени.

От миналия февруари трапезарията възобнови дейността си след няколкогодишно прекъсване. „Повече от половината от продуктите ни са дарения - разказа председателката на клуба Милка Костова. - Храната се приготвя в ресторант, с който имаме договорка за партньорство. Хората имат възможност да дадат заявка един ден предварително. Те избират дали искат само супа, или ще поръчат основно ястие и десерт“ - добави тя. Броят на записалите се варира, стигал е до 25 души. Основно това са членове на клуба на инвалидите с физически увреждания. „Няма проблем да идват и от другите организации – на слепите, глухите, диабетноболните“ - каза още Милка Костова.

Хасковската организация е разработила проект за Адаптирано работно място към Агенцията за хора с увреждания, и чака одобрение. Ако получат зелена светлина, ще може да бъде нает технически сътрудник, като условието е той да е с над 70% увреждане. ■

АЕМА - ОБУЧЕНИЕТО...

Продължение от стр. 3

организация във връзка с подобряване на достъпността;

- като източник на информация за планиране на вътрешни за организацията политики, относно достъпността на обучението за възрастни в организациите доставчици.

-като част от рамката за достъпност на обучението за възрастни, продуктът **АЕМА - Матрица на постиженията** е съставена така, че да осигури набор от индикатори, свързани с равнището на достъпност на обучението за възрастни в организациите доставчици, желаещи да оценят и подобрят своята достъпност. Тя е предназначена и за експерти по достъпност, които се фокусират върху различни видове достъпност в рамките на обучението за възрастни.

АЕМА - Матрица на постиженията е структурирана в шест области и пет нива.

Шестте области са:

Развиване на позитивни нагласи и ценностна система спрямо възрастни обучаеми с увреждания;

Осигуряване на достъпна среда за обучение;

Осигуряване на достъпна среда за дигитално обучение на обучаемите;

Планиране на достъпното обучение;

Подкрепа на достъпното обучение;

Комуникации и връзки с обществеността.

Петте нива са:

Убеденост

Проучване

Развитие

Интегриране

Трансформиране

Разработен е **Портал АЕМА**, където могат да се регистрират организации доставчици на обучение и експерти по достъпност. Порталът предлага възможността регистриралите се потребители да оценят сами нивото на достъпност на организацията си, нивото си на достъпност като експерти, използвайки гореспоменатата **Матрица на постиженията**. Посредством **Портала АЕМА** експерти и доставчици на обучение от различни държави

АЕМА – ОБУЧЕНИЕТО...

могат да си сътрудничат, да обменят опит и добри практики.

Чрез **Портала АЕМА** (достъпен на български език на <http://www.aemanet.eu/bg>) се цели експерти по достъпност и доставчици на обучение за възрастни да си сътрудничат, да се самооценяват и да подобряват уменията и компетентностите си посредством **АЕМА - Матрица на постиженията** на следния линк: http://www.aemanet.eu/bg/assessment_tool/test

Регистрацията в портала става от: <http://www.aemanet.eu/bg/pre-register>

Предвидена е възможност регистриралите се в Портала АЕМА да оценяват качествата и компетентностите на останалите потребители в социалната мрежа LinkedIn. Постигналите най-добри резултати от оценяването, ще получат **Значка за качество на достъпност**. Този продукт на АЕМА ще служи като доказателство за високо ниво на

достъпност, професионализъм и обществено признание.

Мрежата АЕМА събира добри практики и положителен опит от хора и организации в цяла Европа, за да насърчи действията, които са били оценени като ефективни при решаване на въпроси, свързани с достъпността и инвалидността и са се доказали като успешни.

НАШИТЕ ЦЕЛИ

Принос към повишаване равнището на участие на хората с увреждания в **образованието за възрастни**. **Увеличаване броя на доставчиците на обучение на възрастни**, които публично се ангажират да подобрят достъпността в собствените си организации.

Постигане на прозрачност и споделено разбиране за това какво е качеството на образованието за възрастни.

Предоставяне на новини и резултати, свързани с АЕМА, както и разпространение на добри практики в обучението за възрастни.

Разработване на устойчиви мрежи - (национални и европейски) на базата на взаимен ангажимент за развитие на ролята за достъпност.

Елка ТОДОРОВА

Проектът „COACH@WORK“ е тригодишен проект, който стартира през 2014 г. и допринася за усъвършенстването на услугите по подкрепена заетост в Австрия и Испания, а в България и Турция тази методология се цели да бъде въведена. Проектът „COACH@WORK“ 2014-1-BG01-KA202-001529 е финансиран от програмата ЕРАЗЪМ+ на Европейската комисия.

Co-funded by the
Erasmus + Programme
of the European Union

Подкрепената заетост е метод на работа с хора с увреждания и други неравнопоставени групи от населението с цел осигуряване на платена

и дълготрайна заетост на пазара на труда” (Европейски наръчник за подкрепена заетост, 2010, стр. 9).

Подкрепената заетост се основава на три основни принципа:

платена заетост;
равен достъп до пазара на труда;
ориентирана медиативна подкрепа.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ ПО ПРОЕКТА:

Доставчици на услуги по подкрепена заетост - кариерни консултанти/ обучители/ трудови посредници/ кейс мениджъри, коучъри, трудови асистенти, социални работници);

Центрове за професионално обучение – отговорни за обучаването на професионалисти, работещи с хора с увреждания.

Нестопански, неправителствени организации, работещи с хора с увреждания;

Работодатели, наемащи хора с увреждания;

Законодатели и държавни институции в сферата на социалната

С този проект се цели и разработване на професионална обучителна програма за Консултанти по подкрепена заетост и оценъчна система базирана на принципите на EQA-VET (Европейската система за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение е концепция, обединяващи държави-членки, социалните партньори и Европейската комисия за насърчаване на Европейското сътрудничество в развитието и подобряването на осигуряване на качество в професионалното образование и обучение).

политика и пазара на труда;

Институции на Европейско ниво в областта на Подкрепената заетост

Доставчици на услуги (на национално и Европейско ниво).

До момента се проведеха пет международни срещи на партньорите по проекта в градовете: две в Пловдив, България и по една в Грац, Австрия; Истанбул, Турция; Валенсия, Испания. На 4 и 5 юли т.г. предстои последната среща на партньорите в Бургас, България.

Провеدهа се и три мобилности в градовете Грац, Истанбул и Валенсия, в които участваха представители на целевите групи, като предстои провеждането на последната мобилност в Бургас, България в периода 3-7.07.2017 г. Мобилностите спомагат на участниците в тях да обменят опит на място и да изследват добри практики, в това число и обучения, в страните партньори участници в проекта.

По време на последното посещение във Валенсия, Испания в периода 10 май - 12 януари 2017 г. – освен проведените мобилности по проекта, членове на Националната федерация на работодателите на инвалиди осъществиха обмяна на опит в три институции за осигуряване на заетост на хора с увреждания:

ОБЩИНСКО ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ХОРА СЪС СПЕЦИАЛНИ НУЖДИ УВРЕЖДАНЯ (Представяне на Валенсия Activa програма за заетост за хората с увреждания) посети Центъра за заетост за специални нужди, наречени Fet de Vidre, където хората с увреждания изработват ръчно арт-изделия от стъкло;

АСОЦИАЦИЯ ASINDOWN, НЕПРАВИТЕЛСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЛИЦА СЪС СИНДРОМ НА ДАУН, която се явява доставчик на подкрепена заетост – лицата се обучават на място в асоциацията, след което организацията посредничи пред работодатели за намиране на работа;

ONCE - НАЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА НЕЗРЯЩИ И С НАМАЛЕНО ЗРЕНИЕ В ИСПАНИЯ. Към националната организация ONCE е създадена Фондация за сътрудничество и социалното включване на хората с увреждания, която

- от 1988 г. до момента е осигурила над 80 000 работни места за хора с увреждания. Двете институции работят за социална и трудова интеграция на хората с увреждания. Лотарийните игри и продукти, които предоставя ONCE, са икономически движещата сила на организацията.

Постигнатите резултати до момента в България, в резултат на съвместните действия на партньорите от България, са в полза на хората с увреждания и тяхната подкрепа за включване в заетост:

- активни действия за изменения и допълнения на Закона

Националната федерация на работодателите на инвалиди имаше трима свои представители в участието по мобилности по проекта от специализираните предприятия - «Авис» ЕООД - Бузовград, «Лозана» ЕАД – София и ЕТ «Савина» - Ямбол.

Извън трите мобилности участие в посещенията взеха и управителите на «Стопански дейности КЦМ» ООД – Пловдив и «РА Осигурителна Каса» – Враца, «Мир-И» ЕООД – Етрополе, «Марица 2011» ЕАД – Пловдив, «Вапцаров 2011» ЕАД – Карлово, «Мальовица» ЕООД – Самоков, «Велдия Дизайн» ЕООД.

за насърчаване на заетостта за включване на „подкрепената заетост“;

- активни действия за въвеждане на нова професия „Консултант по подкрепена заетост“ в Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) и на нова длъжност в Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД);

- официална акредитация със Заповед на МОН от 29.07.2016 г. на нова специалност „Консултант по подкрепена заетост“ с код: 7620102 в III-та степен на професионална квалификация в СППОО към професия 762010 „Посредник на трудова борса“; Код 3005: Консултант, подкрепена

подходящ професионален вид, анализ на силните и слаби страни, достъп до подкрепа и полезни ресурси.

Профилът на „Консултанта по

заетост към направление 3333 „Трудови посредници“ в НКПД;

- за първи път в България:

- професионална обучителна програма за квалификация на Консултанти по подкрепена заетост, включваща задължителните модули:

- „Осведоменост за уврежданията“;

- „Концепция на подкрепената заетост“;

- „Кариерно консултиране – методи на пазара на труда“;

- „Практически методи и инструменти“;

- „Рамка за провеждане на сесии с клиент с увреждане“

- и свободно избираемите модули:

- „Прилагане на личностно-центрирания подход“;

- „Практическо прилагане и взаимоотношения с институции“;

- „Придобиване на ключови компетентности“;

- „Дигитални и помощни технологии“.

В допълнение партньорите по проекта разработиха и помощни материали за безработни клиенти с увреждания по отношение на: подготовка за интервю, попълване на формуляри за кандидатстване за работа; разкриване на увреждането; представяне в

подкрепена заетост включва четири основни сфери на задълженията:

Хора с увреждания;

Работодатели / компании за хора с увреждания;

Мрежа от контакти;

Използване на техники и ИКТ инструменти.

Към настоящия момент пилотната фаза се провежда със 140 консултанти по подкрепена заетост общо за всички страни партньори, от които 80 участници за България.

Включените в пилотната фаза имат възможността да се обучават по метода на комбинираното учене чрез електронна обучителна платформа, както и в обучителни сесии „лице в лице“. До края на м.април 2017 г. предстои заключителното оценяване чрез решаване на казуси, като

- преминалите успешно през заключителния оценъчен инструмент на проекта ще получат Сертификат за участие.

Пилотната он-лайн обучителна програма <http://supportemployment.eu/elearning/page.php?id=78> е публично достъпна след регистрацията в платформата.

В рамките на проекта бяха проведени и работни срещи на Националния консултативен борд по проект Coach@Work, с представители на Омбудсмана на РБългария, Министерство на тру-

на дейностите, като представи и успешните резултати към момента – допълване на Списъка с професиите с нова професия „Консултант по подкрепена заетост“, въвеждане на нова специалност „Консултант по подкрепена заетост“ и стартиране на пилотното тестване на професионална обучителна програма за консултанти за подкрепена заетост.

На 6.07.2017 г. предстои провеждането на международна конференция в Бургас с 200

да и социалната политика, Агенцията за хората с увреждания, неправителствени организации, научни среди от БАН и други заинтересовани страни, които бяха запознати с пилотирането на професионалната обучителна програма за Консултанти по подкрепена заетост.

В края на 2016 г. в рамките на Националния семинар на тема „Въздействието на програма Еразъм + в България“, Е.Тодорова, председател на Националната федерация на работодателите на инвалиди представи значението на партньорството в проектите, ефективността на заложените цели и качествено изпълнение

участници, на която ще бъдат представени резултатите до момента:

EQAVET система за двустепенно признаване и валидиране на кандидати за консултанти по подкрепена заетост;

Практически наръчник с указания;

Електронна обучителна платформа www.supportemployment.eu/elearning ■

За повече информация:
Координатор по проекта -
zgura.projects@gmail.com
НФРИ – партньор по проекта
– nfri@abv.bg

РУМЕН ПЕТКОВ

ВАЛЕЖНО

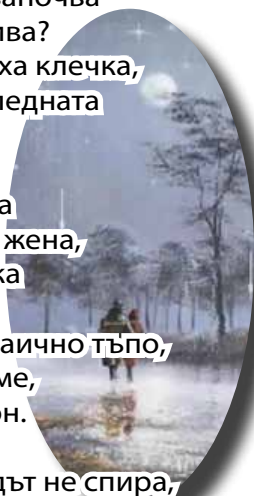
Вали неспирно трети ден,
подгизнаха листа,
разхвърляни боклуци,
и капките размазват
всяка светлина,
вали и в мен
самия вече.

Прочитам прогнозата
от вестника отново,
а тя все същата, валежно.
Отдавна чакам
на уреченото място,
а той, дъждът вали
противно.

И струва ми се,
че си зад оназ витрина,
дали дъждът започва
и тебе да измива?
С последна суха клечка,
припрян, последната
цигара паля.

И гледам всяка
преминаваща жена,
а тя с насмешка
се обръща.
Без теб е прозаично тъпо,
проклето време,
дяволски сезон.

Сам съм, дъждът не спира,
дано и споменът
да не измие.
Отново пипам в джоба
празната кутия,
така е вече празно
и във мен самия.

НЕДЕЙ

Недей разпалва
в мене грях,
безсилен съм желанието
да укротя.
Не мога да те имам, знам,
ти чужда птица си,
чужд блян,
болезнен, невъзможен.
Жадният си поглед
ми даряваш,
в тези наши
неслучайни срещи,
и от копнеж,
и страст погълнат,
ти караш ме да тръпна
във желаня.
Гласът ти шепне
в моите фантазии,
лицето и всичкото останало,
приканват ме
да сторя грях,
защото ти го искаш също.
Самата търсиш този грях,
да ме гориш, на пепел
да ме сториш,
и същото да бъда с теб,
но знам, че чужда птица си.
Словата Тез изаяждат ме,
от бога и от хората
измислени,
да не желая чуждата жена,
че туй е грях ... но сладък грях.

КЛЕЧКА КИБРИТ

В тъмнината на майската прохлада,
кестените ронят бели цветове,
аз искам с тебе двамата,
под цветен дъжд да върнем спомените.

Единствената клечка от кибрит,
запалих, лицето ти за миг видях,
и бързах, с последната гореща светлина,
забравените мигове да спомня.

Несигурно, плахо прегърна ни,
аромат на цвят и щурци,
омаяни, объркана нежност,
препускат избледнелите спомени.

Пръсти потъват в косите,
забравени срещат се устните.
Сълзи на надежда в очите.
Очакван пролетен дъжд.

Устните мои тихо шептят:
Не подминавай, обичам те!
Искам да чуя същото,
както преди в твоите устни.

Далечен прозорец наднича,
любопитен в светлината на унеса,
лукаво иска от времето,
да прогони надежда от срещата.

ОТТО БОСК BULGARIA LTD И СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ (СИБ)

ОБЯВЯВАТ КОНКУРС ЗА
ПУБЛИКУВАН
В СП. КУРАЖ -
ИЗДАНИЕ НА СИБ -
ОЧЕРК, РАЗКАЗ,
ПЪТЕПИС ИЛИ
РЕПОРТАЖ, НАПИСАН
ЛИЧНО ОТ ХОРА,
ПРЕТЪРПЕЛИ
АМПУТАЦИЯ

Специално жури ще
номинара десет от пред-
ложените и публикувани
творби, първите три-
ма ще бъдат удостоени
със следните награди
от фирмата Otto Bock
Bulgaria LTD:

- 1 награда – таблет;
- 2 награда – тридневна
почивка за двама във Ве-
лингград;
- 3 награда - два билета
за концерт в НДК по из-
бор.

Конкурсът започва да
тече от 15 април и ще
приключи до 15 октом-
ври 2017 г. Резултатите
ще бъдат отчетени през
ноември 2017 г.

Фирмата осигурява и
хонорара на журито.

МИС ТИШИНА РОСИ КАРАДЖОВА СБЪДНА МЕЧТАТА СИ – СТАНА АКТРИСА

**Партньорът ѝ в шоуто “Байландо” – новинарят
Христо Калюферов, първи поздравя с дипломирането
хасковското момиче с увреден слух**

Олга БЕЛЕВА

Хасковлийката Росица Караджова сбъдна голямата си мечта да стане актриса. Красавицата с увреден слух се дипломира успешно в специалност Кино и телевизия в Нов български университет. Тя нашумя през 2010-а, когато се класира на второ място в танцовото шоу “Байландо”. На тържествената церемония в столицата сега бе партньорът ѝ Христо Калюферов, с когото тя направи първите си стъпки към голямата сцена.

Седем години по-късно двамата отново се срещнаха в един от най-важните дни в живота на Роси. „Изключително съм развълнувана. Изминаха невероятни години за мен тук, в София и дълги часове в залите на НБУ. Сила ми даваха моите близки, телевизия NOVA и ти, разбира се” - сподели момичето пред микрофона на Калюферов. По време на следването си Роси се е снимала в няколко филма в киното и има договор за ролята си в спектакъла “Двама бедни румънци”. Хасковлийката продължава с магистърската си степен и с вярата, че мечтите се сбъдват.

Горди с постиженията ѝ са и нейните учители от ПГ по лека промишленост “Райна Княгиня” в Хасково, както и членовете на Тракийското дружество. Преди няколко години Роси представи своята идея за сценарий за филм за разорението на тракийци – “Армаган – долината на смъртта”. Не се е отказала и от реализацията на своя киносценарий “Ритъмът на сърцето”, за който получи награда на “Южна пролет”.

Между арт-ангажиментите си Роси Караджова не загърбва и работата си в Младежката организация към Съюза на глухите в България. Хубавицата, която е Мис Тишина, е сред активистите. ■

ПЕТЯ ДУБАРОВА

е родена на 25 април 1962 г. в Бургас, в семейството на прогимназиална учителка Мария Дубарова и Стойко Дубаров. Майката на поетесата има голяма роля в изграждането на личността и вижданията ѝ като в същото време я напътства в света на изкуството. Петя Дубарова започва да пише стихове в най-ранна детска възраст. .

Година преди да сложи край на живота си, Петя е обзета от тежки мисли, свързани с отчаяние и разочарование от човечеството.

НАСТРОЕНИЕ

Препъна се във
облака небето
и падна като
купола на храм.
Извика нещо
с писък самолетен.
А после аз видях,
сърдит и ням,
как нощен дъжд приведен подковава
на облака изрязания ръб.
И синя радост в мене разклонява
короната си, мощна като дъб,
защото като палава минута,
внезапно грабната от дълъг ден,
живея аз от никого нечута,
а цялото небе живее в мен.

НЕДОСЕГНАТА

Въздухът е чер като отрова,
мътен е и страшно ме души.
Вятърът - артист и стар, и ловък -
хвърля се от кестена плешив.

Бих желала в този миг да стъпвам
в пясък побелял от доброта
длани от морето да отдръпвам,
длани побелели от солта.

Искам като прах да побелея,
бяла като брезова кора,
в сенките добри да се прелея
и да бъда като тях добра.

Щом на белотата ми посегнат
нощи като прилепно ято,
да не позволя да ме досегнат
и ме изгорят като листо.

СЛЕД СЯНКАТА

Във сините вълшебства на града
потаям се, замислена и няма,
причаква ме зад ъгъла дъжда
и близва ме дъхът му като пламък.

И сякаш парят капките безброй,
и сякаш са със лято напоени,
шумят като възторжен пчелен рой
и гонят се като листа над мене.

Най-синьото вълшебство на Бургас
са сенките, прогонили съня си.
Сред тях намирам своята и аз
и гоня я, тъй както радостта си.

АПОРИЗМИ

Когато си в общия хор,
можеш само да си отваряш устата.

И на високите клони на дърветата
се раждат горчиви плодове.

Когато си под капчука,
не разчитай на сполука.

За здравомислещите хора не значи,
че и те не заболяват.

Прекаленото човешко търпение
не защитава от никакво нападение.

Колкото и да е опитна кравата,
не може да пресее житото от плявата.

С дърпане на конците
си осигури бъднините.

Не влизаше в спор, защото знаеше,
че чашата на търпението прелива.

Ангел НИКОЛОВ

УСТАНОВЕНА ИСТИНА

Нейното любимо хоби
е да си създава лоби.

ПО ТРАДИЦИЯ

И тази нейна лекеция
беше от крадена колекция.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕ

Разплете много успешно пъзела
и си затегна край врата възела.

ПРАВИЛО

Правеше си задявки
само с дребни мравки.

ЛАПОРИЗМИ

Човек знае повече за чуждите грехове, отколкото за своите.

Може да не работи в цирка и пак да е въжеиграч.

Всичко започва и свършва, само суджукът има два края, но и него го изяждат.

Как да стъпим на краката си като всеки ден ни удрят по кокалчетата.

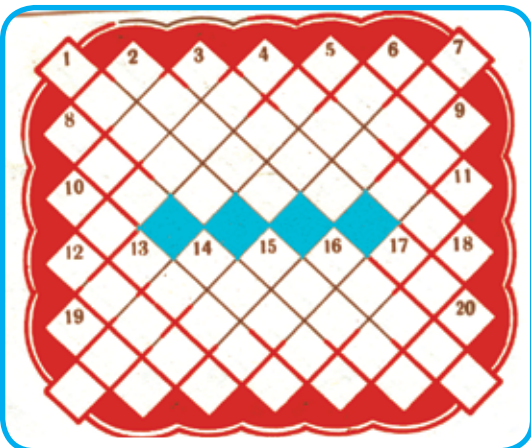
И безспорната истина създава спорове.

**Ако сте пропуснали да се абонирате за сп. КУРАЖ ,
можете да го направите във всички пощенски
станции в страната, но само още три пъти:
до 15 март, до 15 юни и до 15 септември
за оставащите до края на годината месеци.
Цената е 0,50 лв. за един брой (за един месец).**

ДИАГОНАЛИ

Съставила:
Василка КИРОВА

НАДЯСНО: 1. Един от създателите на славянската азбука. 2. Професор или доцент, който ръководи факултет. 3. Дребна тесноноса маймуна. 4. Уред, снабден със специален валик за размножаване на ръкописи. 5. Начин на гравирание върху медна плоча, намокрена с киселина. 6. Герой на Уилям Сароян от пиесата „Мигове от живота“. 8. Шахматен термин. 10. Единица мярка за мощност на ел. ток.

12. Точка на небесната сфера, противоположна на зенита. 14. Утаена еднородна скала. 15. Съображение, аргумент. 16. Дълъг дървен прът с остър металически връх. 17. Вълнолом. 19. Немски писател (1889-1979) – „Война“.

НАЛЯВО: 2. Роман от Тургенев. 3. Разказ от Н.Хайтов. 4. Наш поет (1885-1934) – „Под цъфналите вишни“. 5. Голямо питейно и увеселително заведение. 6. Наш икономист и стопански историк (1902-1974). 7. Химически елемент, сребрист течен метал. 9. Най-големият морски бозайник с тяло на риба. 11. Село в Плевенски окръг край р. Дунав. 13. Холандски живописец (1582-1642). 14. Възход, възраждане, напредък. 15. Град в Смолянски окръг. 16. Словашки поет (1793-1852) – „Дъщерята на Славия“. 18. Вик и крясък, шум. 20. Град в САЩ, щат Дакота. ■

ОТГОВОРИ НА КРЪГОСЛОВИЦИТЕ ОТ БР. 3

1. Симв (Никола). 2. Вол (Панайот). 3. Вълк. 4. Кулин (Иван). 5. Букса. 6. Батак. 7. Каган. 8. Книга. 9. Агора. 10. Радар. 11. ШКОДА. 12. Дозор. 13. Нерон (Клавдий). 14. Агент. 15. Наган. 16. НИСАН.

1. Лори. 2. Дора. 3. Дила. 4. Лале. 5. Нике. 6. Сари. 7. „Вела“. 8. Инис (Хеменд). 9. Ваза. 10. Дева. 11. Дюма (Александър). 12. Реми. 13. „Нана“. 14. Цена. 15. Кала. 16. Тина. 17. Сара. 18. Кюри. 19. Скат. 20. Туре.

МАЙ

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

•2. - 1110 г. от смъртта на Княз Борис I (неизв. – 907);

•11. - 120 г. от смъртта на Алеко Константинов – български писател и общественик (1863–1897);

•18. - 145 г. от рождението на Яне Сандански – български революционер (1872–1915);

•15. - 125 г. откакто Стоян Михайловски създава стихотворението „Върви народе възродений“, станало впоследствие всеучилищен химн, Русе, 1892 г.;

•23. - 105 г. от рождението на Яна Язова – българска поетеса, белетристка и детска писателка (1912–1974);

•28. - 105 г. от смъртта на Пенчо П. Славейков – български поет, преводач и литературен критик, директор на Народната библиотека в София (1866–1912).